

Stappenplan
Peilingsonderzoek Digitale Geletterdheid
voor deelnemende vo-scholen

Hoofdmeting

UNIVERSITY OF TWENTE.

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Beste schoolcontactpersoon,

Fijn dat uw school in het voorjaar van 2026 deelneemt aan het peilingsonderzoek naar Digitale Geletterdheid in het voortgezet onderwijs. In dit document vindt u een stappenplan, zodat u precies weet wat deelname inhoudt.

De Peiling Digitale Geletterdheid (Peil.DG) maakt deel uit van de periodieke peilingsonderzoeken in de tweede klas van het voortgezet onderwijs die worden uitgevoerd onder regie van de Inspectie van het Onderwijs. Peil.DG wordt uitgevoerd door onderzoekers van de Universiteit Twente, KBA Nijmegen en Stichting Cito.

Ongeveer 160 scholen voor voortgezet onderwijs nemen deel aan het onderzoek. De onderzoekers selecteren op elke deelnemende vo-school willekeurig één klas uit het tweede leerjaar om deel te nemen. Tweede klassen waar praktijkonderwijs wordt aangeboden, zijn daarbij uitgesloten. De leerlingen in de geselecteerde klas maken een digitale geletterdheidstoets en vullen een vragenlijst in. Daarnaast vragen wij de schoolleider en de docenten van de betreffende klas om een online vragenlijst in te vullen.

Eerder heeft u drie voorkeursdata doorgegeven in de periode 16 maart – 12 juni 2026. Toetsleiders van KBA Nijmegen komen op de afgesproken dag naar uw school toe met alle benodigde materialen en organiseren de afname in de tweede klas. In totaal duurt deze afname maximaal 100 minuten, inclusief pauzes en instructie.

Voor het onderzoek worden de volgende stappen doorlopen:

1. Aanleveren schoolgegevens
2. Bepalen afnamedatum en -tijdstip
3. Verspreiden ouderbrief
4. Invullen vragenlijst door de docenten en de schoolleider
5. Afname toets en leerlingvragenlijst
6. Terugkoppelen resultaten aan de school

Hierna lichten we deze stappen kort toe. Als u nog vragen heeft kunt u ons mailen op peil.dg@kbanijmegen.nl of de website www.peildg.nl raadplegen. Daar vindt u ook een contactformulier.

Stap 1 Aanleveren schoolgegevens (okt 2025 – dec 2026)

Veel scholen hebben deze eerste stap, die bestaat uit het aanleveren van enkele schoolgegevens, al gezet. Het gaat om deze schoolgegevens:

- Aantal tweede klassen op de schoolvestiging (excl. pro- en pro/vmbo-klassen)
- Het aantal leerlingen per tweede klas
- Het onderwijsniveau van de tweede klassen
- Contactpersoon op uw school gedurende het onderzoek
- Drie voorkeursdata voor de toetsafname (in periode maart - juni 2026)
- De beschikbaarheid van laptops/Chromebooks en koptelefoons op uw school

Deze gegevens zijn nodig om de toetsafname op uw school voor te bereiden en het benodigde materiaal gereed te maken. KBA Nijmegen legt telefonisch en per e-mail contact met de school om afspraken te maken over het aanleveren van deze gegevens.

Stap 2 Bepalen afnametijdstip en voorbespreking afname (februari – juni 2026)

Uw school heeft op ons verzoek enkele schoolgegevens aangeleverd (zie ook stap 1). Ook heeft u een drietal voorkeursdata voor de toetsafname doorgegeven. Met deze gegevens bereiden we de afname op uw school voor, als volgt:

- Bepalen van de definitieve datum voor de afname op uw school en deze doorgeven aan de school;
- Selecteren welke tweede klas deelneemt aan het onderzoek en dit doorgeven aan uw school;
- Vaststellen van het niveau van de toets, aansluitend bij het niveau van de deelnemende tweede klas;
- Gereedmaken van voldoende materiaal voor het aantal leerlingen in de deelnemende klas.

Op de gekozen afnamedatum komt er een toetsleider van KBA Nijmegen naar uw school toe om de toetsafname in de klas te begeleiden.

De toetsleider neemt ruim voor de afnamedatum telefonisch contact met u op om verdere afspraken te maken over het tijdstip van de afname. Ook bespreekt de toetsleider met u of het nodig is dat er (naast de toetsleider zelf) ook iemand van school aanwezig is tijdens de afname, bijvoorbeeld om ordeproblemen of een gevoel van onveiligheid bij de leerlingen te voorkomen. Tot slot komt aan de orde welke materialen de leerlingen nodig hebben tijdens de afname (zie ook Stap 5).

Stap 3 Verspreiden ouderbrief (februari – juni 2026)

Voorafgaande aan de toetsafname informeert uw school de leerlingen in de deelnemende klas en hun ouders over het onderzoek. Voor dat doel hebben wij een informatiebrief voor ouders opgesteld. De school ontvangt deze informatiebrieven per mail. De brieven zijn ook te downloaden op de website www.peilDG.nl. In de brieven wordt uitgelegd wat het doel is van het onderzoek en wat het onderzoek inhoudt. Ook wordt toegelicht dat in het onderzoek geen namen van leerlingen worden opgevraagd en dat de resultaten van de

toets en vragenlijst niet te herleiden zullen zijn naar specifieke leerlingen. Deze procedure voldoet aan de wettelijke AVG-eisen. Ouders worden erop gewezen dat, als zij niet willen dat hun kind meedoet aan het onderzoek, zij dat kunnen doorgeven aan de school. Uw school dient er dan voor te zorgen dat de leerling buiten het onderzoek blijft.

Stap 4 Invullen vragenlijst door de docenten en de schoolleider (maart – juni 2026)

Via de mail krijgen de schoolleider en de docenten van de betreffende tweede klas een uitnodiging om online een vragenlijst in te vullen. De namen en emailadressen worden op voorhand opgevraagd zodat het versturen van de vragenlijst en het monitoren van de respons vanuit het onderzoeksteam geregeld kan worden. Met deze vragenlijsten worden enkele relevante kenmerken van de school en het onderwijsaanbod voor digitale geletterdheid opgevraagd.

Stap 5 Afname toets en leerlingvragenlijst (maart – juni 2026)

De afname in de deelnemende tweede klas wordt ingepland op één van de voorkeursdata die uw school heeft doorgegeven. Telefonisch heeft u met de toetsleider al afspraken gemaakt over het tijdstip van de afname en over de eventuele aanwezigheid van iemand van school bij de afname (zie Stap 2).

De toets bestaat uit twee modules, gevolgd door een vragenlijst voor de leerlingen. Inclusief pauze en instructie duurt de totale afname maximaal 100 minuten. De toets sluit aan op het niveau van de tweede klas, ook als dat een brede (heterogene) tweede klas is.

De toets en vragenlijst worden digitaal afgenomen. De toetsleider begeleidt de afname. Wanneer er op school onvoldoende laptops/Chromebooks aanwezig zijn, neemt de toetsleider deze mee. Hetzelfde geldt ook voor koptelefoons. Deze zijn nodig als leerlingen de voorleesfunctie in de toets willen gebruiken.

De afnames zijn anoniem. De toets wordt gestart met een nummer dat niet te herleiden is naar specifieke leerlingen en willekeurig wordt uitgedeeld. De vragenlijst bevat enkele vragen over de achtergrond van de leerling, maar deze zijn zodanig veralgemeniseerd gesteld dat de antwoorden niet herleidbaar zijn tot specifieke leerlingen.

Na afloop van de toetsafname ontvangen de leerlingen een klein presentje als dank voor hun deelname. Als schoolcontactpersoon ontvangt u een cadeaubon als dank voor uw ondersteuning bij de organisatie van het onderzoek.

Stap 6 Terugkoppeling resultaten aan de school (december 2026)

De onderzoekers maken voor elke school een unieke schoolrapportage waarin de toetsresultaten van de eigen leerlingen grafisch worden weergegeven en vergeleken met het landelijke gemiddelde en met het gemiddelde van leerlingen in hetzelfde schooltype. Ook enkele resultaten van de leerlingvragenlijst worden in de schoolrapportage teruggekoppeld en vergeleken met landelijke gemiddelden en leerlingen op vergelijkbare

scholen elders. Aanvullend hierop bevat de schoolrapportage enkele landelijke resultaten van de vragenlijsten van de docenten en schoolleider, bijv. over de inrichting van het onderwijs in digitale geletterdheid. De school kan die zelf vergelijken met de eigen aanpak.

Daarnaast ontvangt uw school een seintje als het landelijke onderzoeksrapport over het peilingsonderzoek verschijnt.